

การใช้จีสจจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ในจังหวัดนครราชสีมา

The usage of Good Conduct in Word by the
Administrators of Phrapariyattidhamma, School General Section
in Nakhonratchasima Province

เบญญาภา จิตมั่นคงภักดี Benyapa Jitmaukongpukdee^๑
ธวัชชา เดชสุภา Thawascha Dechsuha^๒

บทคัดย่อ

ดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “การใช้จีสจจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา” มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา (๒) เพื่อศึกษาการใช้จีสจจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา (๓) เพื่อศึกษารูปแบบการใช้จีสจจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่าการใช้จีสจจริตเชิงพุทธบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาใน ๔ รูปแบบ คือ (๑) ด้านบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร (๒) ด้านการจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมครอบคลุมกระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรมีสถานที่ดำเนินการจัดอบรมจริยธรรมเพียงพอกับนักเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (๔) ด้านการสอนและการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อการส่งเสริมจริยธรรม ควรให้มีการเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครู ควรมีการติดตามและส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง (๕)

^๑ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา , บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Buddhist Studies , Graduate School : Mahachulalongkornrajavidyalaya
University.

^๒ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ , บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Humanities , Graduate School : Rajabhat NakhonRatchasima University.

ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในการวัดประเมินผลด้านจริยธรรม
ของนักเรียน

คำสำคัญ : วจีสุจริต, ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม, จังหวัดนครราชสีมา

Abstract

This Qualitative dissertative has three objectives : 1) to study the concept of educational management of basic secondary The usage of Good Conduct in Word by the administrators of Phrapariyattidhamma, school General Section in Nakhonratchasima province 2) to study the usage of good conduct in word The usage of Good Conduct in Word by the administrators of Phrapariyattidhamma, school General Section in Nakhonratchasima province 3) to present the model of The usage of Good Conduct in Word by the administrators of Phrapariyattidhamma, school General Section in Nakhonratchasima province The usage of good conduct in word of this school among novices is in minor level. This causes novices used bad conduct in word instead. Causes of minor use of good conduct in word are 1) adolescent 2) multi- aliment society. Thus the model of the usage of good conduct in word of basic secondary ecclesiastical school in Nakhonratchasima province can be divided into four items, namely : 1) Administration, 2) Management of Activities, 3) Management and Evaluation.

Keywords: Good Conduct in Word, Administrators of Phrapariyattidhamma, School, Nakhonratchasima province

๑. บทนำ

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ทำการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๑- ม.๖) มีทั้งหมดจำนวน ๑๑ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปริยัติสามัญนครราชสีมา โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบึงกิตติวิทยา โรงเรียนบูรพาวิทยานุสรณ์ โรงเรียนวิสุทธิพรตพิทยาคม โรงเรียนศรีปริยัติคุณศึกษา โรงเรียนสัทธิธรรมวิทยา โรงเรียนวัดตะกุดเครือปลอก โรงเรียนปริยัติสามัญศึกษาอำเภอปากช่อง โรงเรียนประชานิมิตวิจัยศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรมปักธงชัยวิทยา และโรงเรียนดอนหวายพิทยาคม นักเรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มาบรรพชาเป็นสามเณร (บวชเรียน) จากครอบครัวแตกต่างกัน ย่อมมีอุปนิสัยที่แตกต่างกัน เมื่อมาอยู่ร่วมกันย่อมมีการใช้วาจาที่แตกต่างกันตามอุปนิสัยของตน การอยู่ร่วมกันมีปัญหาการใช้วาจาหรือไม่ และผู้บริหารโรงเรียนปริยัติสามัญศึกษาแก้ไขปัญหาการใช้วาจาของนักเรียนที่มาจากสถานที่แตกต่างกันอย่างไร

๒ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดตั้งขึ้นเนื่องมาจากการจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาและบาลีวิสามัญศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๒ และ พ.ศ. ๒๔๘๙ ตามลำดับ ต่อมา มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้จัดแผนกมัธยมศึกษาขึ้น เรียกว่า “โรงเรียนบาลีมัธยมศึกษา” เมื่อโรงเรียนบาลีมัธยมศึกษาได้แพร่หลายออกไป ทางคณะสงฆ์โดยองค์กรศึกษา จึงได้กำหนดให้เรียกโรงเรียนประเภทนี้ว่า “โรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำหรับนักเรียน” โดย สังฆมนตรี จากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ออกเป็นระเบียบกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีขึ้นใหม่เรียกว่า “บาลีศึกษาสามัญและปริยัติศึกษา” พร้อมทั้งยกเลิกระเบียบ สังฆมนตรีว่าด้วยการศึกษาของโรงเรียนบาลีวิสามัญศึกษาสำหรับนักเรียน ต่อมาพิจารณาเห็นว่า การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงเห็นควรให้มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น เพื่อให้ผู้ศึกษาได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไป จึงได้มีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๔ รองรับและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.๒๕๓๕ กำหนดว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นในวัด หรือที่ธรณีสงฆ์หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้การศึกษาแก่พระภิกษุ

สามเณร ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจะจัดตั้งขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ และด้วยความเห็นชอบของประธานสภาการศึกษาสงฆ์ โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (เดิมกรมการศาสนา) จะให้การสนับสนุนเป็นเงินอุดหนุนตามกำลังงบประมาณ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากำหนด

ดังนั้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดการศึกษาอบรมแก่เยาวชนชายที่เข้าไปบวชในพระพุทธศาสนา โดยใช้หลักธรรมคำสอนแห่งพระพุทธศาสนาเป็นหลักสูตรการอบรมเพื่อให้ผู้ได้รับการอบรมมีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม สมกับที่ประเทศไทยเป็นเมืองแห่งพระพุทธศาสนา

ปัจจุบันมีการศึกษาสงฆ์มีอยู่ ๓ แผนก ได้แก่ แผนกธรรม แผนกบาลี และแผนกสามัญศึกษา แผนกธรรม และแผนกบาลีนั้นเป็นการจัดการศึกษาเฉพาะด้านหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาล้วน ๆ ไม่มีวิชาสามัญศึกษาเข้าไปปะปน ส่วนแผนกสามัญศึกษานั้นเป็นการจัดการศึกษาที่ผสมผสานกันทั้งหลักสูตรแผนกธรรม แผนกบาลี และหลักสูตรสามัญศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเข้าด้วยกัน แต่หลักสูตรแผนกธรรม - บาลีไม่เข้มข้นมากนัก แต่ก็ยังมีเนื้อหามากกว่าวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับเยาวชนยุคปัจจุบัน เพราะสามารถบูรณาการนำเอาการศึกษาสงฆ์ทั้ง ๓ แผนกมาหลอมเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเป็นการศึกษาแผนกเดียวที่ทุกคนยอมรับว่า เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะสงฆ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒^๓

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กลุ่มที่ ๑๑ ทำการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๑- ม.๖) มีทำหมตจำนวน ๑๑ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปริยัติสามัญนครราชสีมา โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบึงกิตติวิทยา โรงเรียนบูรพาวิทยานุสรณ์ โรงเรียนวิสุทธิพรตพิทยาคม โรงเรียนศรีปริยัติคุณศึกษา โรงเรียนสัทธรรมวิทยา โรงเรียนวัดตะกุดเครือปลอก โรงเรียนปริยัติสามัญศึกษาอำเภอปากช่อง โรงเรียนประชานิมิต วิทยาลัย โรงเรียนพระปริยัติธรรมปภังคชัยวิทยา และโรงเรียนดอนหวายพิทยาคม

๓. การใช้วีจีสัจธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา

ลักษณะของการใช้วีจีสัจธรรมนั้นคือ การพูดในลักษณะต่างๆ เช่น ลักษณะของการพูดความจริง หรือเรียกว่าการพูดด้วยวีจีสัจธรรม พูดตรงตามที่เราได้เห็นได้ยินมาด้วยตนเอง ในสังคมไทยปัจจุบันเรียกได้ว่าสมัยนี้เจริญด้วยวัตถุนิยม มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ไฟกองใหญ่

^๓ เรื่องเดียวกัน , หน้า ๒๕.

คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ยังเผาไหม้สังคมโลกไม่หยุดยั้ง หากเราไม่ได้ศึกษาเรียนรู้ทางโลกธรรม ซึ่งเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เราจะกลายเป็นคนที่มีติดบอดปัญญาไม่เกิด ไม่สามารถนำเอาธรรมมารักษาใจที่ห่อหุ้มไปด้วยกิเลส คือ อวิชชาให้สะอาดหมดจดได้เมื่อการพูดที่เป็นไปในลักษณะของวจีสุจริต ก็ไม่มีความรอบรู้ในการนำหลักวจีสุจริตมาใช้หรือกำกับในการพูดที่ถูกต้องได้ซึ่งการใช้คำพูดนั้นถือว่าเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของบุคคลทุกคน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาเรียนรู้หลักและวิธีการพูดให้ถูกกาลเทศะตามแนวทางของวจีสุจริต

การพูดคุยกุศลเป็นช่องทางสื่อสารที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง เป็นหนทางสื่อสารใจให้เข้าใจกันแต่คำพูดที่สื่อสารไปก็มีทั้งดีทั้งร้าย คำพูดร้ายๆ เกิดจากใจร้ายๆ หมายถึงเบียดเบียนผู้อื่น เรียกว่า “วจีทุจริต” ส่วนคำพูดดีๆ เกิดจากใจดีๆ หมายถึงสร้างสรรค์ความสุขให้ผู้อื่น เรียกว่า “วจีสุจริต” บ่อยครั้ง...ที่บางคนต้องพูดคำร้ายๆ ออกมาเพราะใจถูกความโลภ ความโกรธและความหลงท่วมทับ ส่งผลให้เกิดความไม่เคารพ หมางใจ แดกแฉกและฟุ้งซ่าน และบ่อยครั้งที่บางคนเลือกที่จะพูดแต่คำดีๆ มีสาระเพราะใจอันประกอบด้วยความหวังดีส่งผลให้เกิดความเคารพนับถือ ความรัก ความสามัคคีและความรู้ที่ติงามพูดร้ายกับพูดดี..ย่อมมีผลต่างกันเป็นร้อยและตั้งตั้งว่ามาพระพุทธเจ้าจึงทรงสอนให้พูดแต่ “วาจาสุภาสิต” คือ มีวจีสุจริต ๔ ประการ พูดคำจริง พูดคำไพเราะอ่อนหวาน พูดสมานไมตรีและพูดสิ่งมีสาระในสังคมแห่งการสื่อสารในปัจจุบัน การยึดหลักวจีสุจริตเป็นเข็มทิศแห่งการสื่อสารน่าจะสร้างสรรค์สังคมให้เกิดภาพที่ติงามได้หลายลักษณะ สันติภาพ ภารดรภาพ เอกภาพ ศักยภาพ สุขภาพ คุณภาพ ตั้งใจดีๆ ใช้ชีวิตติงามๆ หลังแห่งใจที่ดี พลังแห่งจิตที่ติงามย่อมนำมาสุขมาให้ทั้งแก่ตนและคนรอบข้าง เป็นพลังแห่งใจที่ดี วจีที่ติงาม ใครได้ยิน ได้ฟัง ได้รับรู้ย่อมมีผลดีต่อจิตใจจงเชื่อมั่นในพลัง “วจีสุจริต” ว่าสามารถสร้างสรรค์ชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นให้มีความสุขได้แน่นอน

๔. รูปแบบการใช้วจีสุจริตของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา

การใช้วจีสุจริตเชิงพุทธบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา มีการใช้วจีสุจริตเชิงพุทธบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมาใน ๔ รูปแบบ คือ (๑) ด้านบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร (๒) ด้านการจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมครอบคลุมกระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรมีสถานที่ดำเนินการจัดอบรมจริยธรรมเพียงพอกับนักเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (๔) ด้านการสอนและการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อการส่งเสริมจริยธรรม ควรให้มีการเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครู ควรมีการติดตามและส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง (๕) ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในการ

วัดประเมินผลด้านจริยธรรมของนักเรียน ครูควรมีการกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องในการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน ควรมีการปรับปรุงเรื่องเครื่องมือในการวัดประเมินผลนักเรียน ควรมีข้อมูลตัวบ่งชี้ที่เป็นผลชัดเจน ทางด้านจริยธรรมของนักเรียน และควรมีเครื่องมือการประเมินหลายๆ อย่างประกอบกันในการประเมินผลตามสภาพจริง

๕. สรุปความ

การใช้วาจาในการสื่อสารนับเป็นหัวใจสำคัญของมนุษย์ในการอยู่รวมกันในสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้คิดประโยชน์สูงสุดในการอยู่รวมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ในการสื่อสาร โดยเฉพาะโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่จะต้องเป็นต้นแบบในการใช้ภาษาการสื่อสารที่สุจริตและเที่ยงตรง เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพราะเป็นโรงเรียนที่ประกอบไปด้วยพระภิกษุ สามเณรที่เข้ามาศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นการใช้วาจาสุจริตเพื่อบุรณาการให้เกิดประโยชน์ตนเองและผู้อื่น รูปแบบการใช้วาจาสุจริตเชิงพุทธบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในจังหวัดนครราชสีมา มีการใช้วาจาสุจริตเชิงพุทธบูรณาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในจังหวัดนครราชสีมาใน ๔ รูปแบบ คือ (๑) ด้านบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร (๒) ด้านการจัดกิจกรรม ควรส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมครอบคลุมกระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน (๓) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรมีสถานที่ดำเนินการจัดอบรมจริยธรรมเพียงพอแก่นักเรียน ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (๔) ด้านการสอนและการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อการส่งเสริมจริยธรรม ควรให้มีการเน้นกิจกรรมของนักเรียนมากกว่ากิจกรรมของครู ควรมีการติดตามและส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง (๕) ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรมีความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดประเมินผลด้านจริยธรรมของนักเรียน ครูควรมีการกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องในการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน ควรมีการปรับปรุงเรื่องเครื่องมือในการวัดประเมินผลนักเรียน ควรมีข้อมูลตัวบ่งชี้ที่เป็นผลชัดเจน ทางด้านจริยธรรมของนักเรียน และควรมีเครื่องมือการประเมินหลายๆ อย่างประกอบกันในการประเมินผลตามสภาพจริง

การใช้วาจาของผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะว่าคำพูดเปรียบเสมือนดาบสองคมที่ส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบ บางครั้งการไม่พูดหรือนิ่งเฉย จะดูดีกว่าการพูดออกไป โดยเฉพาะคำพูดในทางลบต้องพยายามหลีกเลี่ยง ได้แก่ คำพูดที่เหน็บแนม คำพูดดูถูกความสามารถของลูกน้อง คำพูดที่ปิดความรับผิดชอบหรือโยนความผิดให้กับลูกน้อง คำต่อว่าลูกน้องต่อหน้าเพื่อนร่วมงานหรือต่อหน้าผู้อื่น เป็นต้น พยายามเลือกใช้คำพูดทางบวกที่สร้างสรรค์และจงใจให้อ่างทำงาน เช่น พูดชดเชยเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชา ทำงานสำเร็จ พูดให้กำลังใจเมื่อวิตกกังวลหรือเผชิญปัญหา พูดกล่าวแสดงความขอบคุณเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานให้ หรือพูดเสริมกำลังใจถึงความเชื่อมั่นว่าผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถทำงานนั้นๆ ได้สำเร็จ และผู้บริหารนำเอาหลักธรรมที่ส่งเสริม

การใช้วาจา ประกอบด้วย ดังนี้ (๑) เบญจธรรม เป็นธรรมอันดีงาม ๕ ประการ เช่น เมตตาธรรม สัมมาอาชีวะ กามสังวร สัจจะ ความซื่อตรงความสัตย์ภริยาที่ประพฤดิหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาทางกาย วาจาเป็นคนตรง และมีสติ สัมปชัญญะ (๒) อิทธิบาท ๔ ช่วยส่งเสริมการใช้วาจาได้เพราะ อิทธิบาท หมายถึง ฐานหรือหนทางสู่ความสำเร็จ หรือ คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ คุณเครื่องสำเร็จสมประสงค์ เหตุแห่งความสำเร็จ บุคคลจะประสบความสำเร็จในเรื่องใด ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ต้องประพฤดิตนให้เพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติ ๔ ประการ คือ ฉันทะ ความพอใจในสิ่งนั้น วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น จิตตะ เอาใจใส่อย่างจริงจังต่อสิ่งนั้น วิมังสา ไตร่ตรองพิจารณาด้วยปัญญาในสิ่งนั้น เป็นต้น

บรรณานุกรม

๑. คัมภีร์พระไตรปิฎกและหนังสือภาษาไทย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

๒. หนังสือ:

กรมการศาสนา. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ .

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, ๒๕๓๔.

ครองแผน ไชยธนะสาร. เคล็ดลับวิธีสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า. กรุงเทพมหานคร : เบลพี, ๒๕๔๐.

โคลงโลกนิติ. ฉบับถอดความร้อยแก้ว : บันทึกสยาม. กรุงเทพมหานคร : โพลินีบุ๊กเน็ต,

จิระภรณ์ ตันติชัยรัตน์กุล. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการขายและศิลปะการขาย หน่วยที่

๑-๘. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๕.

ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์. หลักวาทการ.. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๙.

ชัยวัฒน์ อัทภานัน. จริยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๕.

โชติ จินตแสวง. ๓๘ มงคล. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย,

๒๕๔๓.

ญาณิศา โชติชื่น. การพูดเพื่อสังคม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๙.

ดำรงศักดิ์ ชัยสนธิ. ศิลปะการขายขั้นสูง. กรุงเทพมหานคร : วังอักษร, ๒๕๓๗.

วิจิตร อวະกุล. เทคนิคมนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : บริษัท โอเอสพรีนติ้งเฮ้า จำกัด,

๒๕๒๘.

ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์. หลักวาทการ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๙.

ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. พูดได้ พูดเป็น. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๒๕.

